

vil sætte, at Communerne have udviklet sig under ganske lignende Forhold, saa at Befolkningen ogsaa er proportional med Areal, saa vil den ene Commune, hvis den tilfældigvis er dobbelt saa stor som den anden — og den Art Forskjelligheder findes virkelig — under de angivne Forudsætninger komme til at udrede et 4 Gange saa stort Beløb som den anden, idet nemlig Productet af den ene Communes Hartkorn og Folkemængde forholder sig til det tilsvarende Produkt i den anden Commune som 1 : 4. For at vende Forholdet om vil jeg sætte, at 2 Sogne, Hovedsogn og Annexsogn, ved Siden af hinanden have ligestort Areal, ere eens skiltsatte; eens befolkede, og naar de bestaae hver for sig som særskilte Communer, svare hver Afgiften 1 til Amtsrepartitionsfonden, saa ville de selv samme Communer, naar de ikke vare adskilte, men dannede en Fællescommune, ikke komme til at svare Afgiften 2, men 4. Jeg tilstaaer, jeg troer endnu, at der her er indkommet et uheldigt Udtryk for Tanken, thi den Tanke, jeg troer, der ligger til Grund, er den, at Forholdet mellem Communernes Andeel i disse Skatter ikke udelukkende skal rette sig efter deres Hartkornforhold eller udelukkende efter deres Befolkningsforhold, men skulde være et Resultat af begge; dette Resultat troer jeg imidlertid rigtigere vilde fremgaae efter en anden Beregning.

Denne § 4 har ført mig til et Hovedspørgsmaal, som gaaer gennem Loven, nemlig Spørgsmaalet om de Maalestokke, vi hidtil have havt for vore Skatter. Grundskatten har — forsaavidt den ikke een Gang for Alle er bleven flaaet fast under Navn af Gammelsskat, hvormed jeg for en vis Grad, saaledes som Loven for Diebliffet er, maa sætte Skovskyliden i Klasse — været udredt ifølge Hartkornansættelse efter den nye Matricul, og udenfor Grundskatten have vi havt Bestatning efter Formue og Leilighed. Jeg troer neppe, at jeg tager feil, naar jeg udtaler, at det i mangfoldige Egne af Landet længe har været følt og vil, jo længere Tiden skrider frem, føles stærkere og stærkere, at Hartkornansættelsen efter den saakaldte nye

Matricul, der forøvrigt for en Deel maaffee er noget ældre end Gjennemsnittet af dette Things Medlemmers Alder, ingenlunde er nogen passende Maalestof for Ansættelsen af Grundskat. Jeg troer, at et af de Punkter, som vi maae ønske, at denne Lov maa forandlelige grundigt undersøgt, er det Spørgsmaal, om det uden Anvendelse af overdreven stor Tid eller Beføstning er muligt at komme til en anden og bedre Maalestof end den, vi nu have i den saakaldte nye Matriculs Hartkorn for den Grundafgift, der af de enkelte Brugere eller Tiere skal hedes, deels til den snevrere Commune, deels til den større Commune, Amtscommunen; jeg tilstaaer, det troer jeg at være meget vel muligt. Et andet Spørgsmaal er dette: bør vi som Maalestof for den Deel af Communalafgifterne, der ikke udredes efter Grundskat, beholde Formue og Leilighed, eller bør vi derfor sætte Indtægt? Jeg skal ligesrem udtale, at jeg troer vi bør sætte Indtægten. Der er imidlertid et Punkt med Hensyn til Indtægtsbestatningen, hvori jeg bestemt afviger fra den ærede Forslagsstiller, forsaavidt jeg nemlig har forstaaet ham rigtig. Saavidt jeg kan see, saa er Slutningen af hans § 5 affattet saaledes, at om man istedetfor Formue- og Leilighedsstat satte Indtægtsstat, vilde den samme Indtægt, tilhørende samme Person, efterat Indtægten var gaaet over i den enkelte Persons privateomme, kunne blive bestattet to Gange. Det er et Princip, hvis Rigtighed jeg ikke endnu har formaet at indsee.

R e t t e l s e r.

- Nr. 44, Sp. 664, Lin. 4 f. o.: „komme“ læs: „komme ud af“
 — — samme Sp., Lin. 7 f. o.: „Presbyter“ læs: „Presbytere“
 — — Sp. 668, Lin. 2 f. o.: „han“ læs: „Forfatteren“
 — — — 672, Lin. 15 f. o.: „valgte“ læs: „valgt“
 — 45, — 673, Lin. 9 f. n.: „kommer“ læs: „komme“
 — — — 674, Lin. 14 f. n.: „befymre mig“ læs: „befymre dig“
 — — Sp. 675, Lin. 17 f. o.: „saadan“ læs: „saadan Valghandling“